

- І ТВОРИТИ ДОБРО!

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 22 (303)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
19 листопада 2011 року

ЗІ СВЯТОМ!

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

У НОМЕРІ

ПРИВІТАННЯ ГОЛОВИ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ З МІЖНАРОДНИМ ДНЕМ СТУДЕНТІВ

Шановні юнаки та дівчата!

Прийміть найщиріші привітання з нагоди Міжнародного дня студентів!

Це свято об'єднує молодих, енергійних та ініціативних людей.

Українське студентство завжди відзначалося активністю та патріотизмом, чіткою громадянською позицією, жагою до знань.

Ці якості особливо актуальні на сучасному етапі розвитку нашої країни, в контексті реалізації реформ, ініційованих Президентом України Віктором Януковичем.

Метою цих змін є побудова сучасної і конкурентоспроможної економіки, підвищення добробуту українських громадян, модернізацію ключових сфер суспільного життя.

Переконаний, що Ви активно долучитесь до цих процесів, адже за цим стоїть майбутнє нашої держави!

Щиро бажаю Вам наснаги та успіху в усіх добрих починаннях!

З повагою,
голова обласної державної адміністрації
Валентин ХОПТЯН

Надія СТАНЧЕВА – студентка 5 курсу стоматологічного факультету. Обрана членом вченої ради ТДМУ

Стор. 4

Стор. 2

РЕКОНСТРУЮВАЛИ АМБУЛАТОРІЮ, ПОБУДУВАЛИ ФАП

У Гусятинському районі відкрили одразу два медичні заклади – реконструйовану амбулаторію загальної практики-сімейної медицини в селі Увислі та фельдшерський пункт у Кокосинцях.

Радісна звістка вмиль облетіла хати. Нарешті, казали люди, вони отримуватимуть первинну медичну допомогу в належних умовах і в своєму селі, а не у райцентрі, куди ще треба доїхати.

Стор. 3

ЗА ПІДРУЧНИК З ХІРУРГІЇ – ДЕРЖАВНА ПРЕМІЯ

Державну премію України в галузі науки і техніки присуджено авторам підручника «Хірургія» у 2-х томах, і, зокрема, доктору медичних наук, професору кафедри загальної та оперативної хірургії з топографічною анатомією ТДМУ, заслуженому лікарю України Віктору Шідловському.

Нещодавно в Києві відбулася урочиста церемонія нагородження лауреатів.

Стор. 7

ДЕНЬ ПРОТИДІЇ ДІАБЕТУ

Щорічно 14 листопада світова громадськість відзначає Всесвітній день боротьби із захворюванням на діабет.

Його гасло протягом 2009-2013 – «Обізнаність і запобігання». І не спроста. Адже кількість хворих на цукровий діабет у світі вже перевищила 200 млн. осіб і щороку збільшується на 5-7 відсотків.

ШАНОВНІ ВИКЛАДАЧІ, ЛІКАРІ Й МЕДСЕСТРИ, ПАЦІЄНТИ, УСІ, ХТО ЦІКАВИТЬСЯ МЕДИЦИНОЮ! НАГАДУЄМО ВАМ, ЩО ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ «МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ».

ПЕРЕДПЛАТИТЬ ГАЗЕТУ

ВАША ГАЗЕТА!

Засновниками газети «Медична академія» є Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського та головне управління охорони здоров'я облдержадміністрації. Виходить двічі на місяць

на дванадцяти сторінках, у двох кольорах. Видання широко висвітлює медичне життя Тернопільщини, пише про проблеми й успіхи лікувальних закладів області, фельдшерсько-акушерських пунктів, знайомить з новинами

ками в медицині, розповідає про медиків Тернопілля. Не стоїть «Медична академія» й осторонь громадсько-політичного життя, торкається також проблем національно-патріотичного, релігійного виховання.

На сторінках газети завжди багато цікавої та корисної інформації. Друкує вона й сканворди.

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА «МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ»:
на один місяць – 6 грн 88 коп;
на три місяці – 20 грн 64 коп;
на півроку – 41 грн 28 коп;
на рік – 82 грн 56 коп.

Газету «Медична академія» можна передплатити в будь-якому відділенні зв'язку. Станьте її читачем!

ІНДЕКС 23292

«МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ» – ВАША ГАЗЕТА ОСЬ УЖЕ МАЙЖЕ 15 РОКІВ!

РЕКОНСТРУЮВАЛИ АМБУЛАТОРІЮ, ПОБУДУВАЛИ ФАП

Село Кокешинці

Оновлювати амбулаторію почали 2008 року в рамках спільного проекту ЄС і програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Для реалізації цієї програми в селі створили громадську організацію «Добробут», уклали угоду про партнерство між сільською радою і постійним представником ПРООН. Об'єднаними зусиллями, з допомогою обласної, районної влади протягом 2009-2010 років до будинку підвели водогон, каналізацію, замінили вікна й двері, підлогу, облад-

У Гусятинському районі відкрили одразу два медичні заклади – реконструйовану амбулаторію загальної практики-сімейної медицини в селі Увислі та фельдшерський пункт у Кокешинцях.

Радісна звістка вमित облетіла хати. Нарешті, казали люди, вони отримуватимуть первинну медичну допомогу в належних умовах і в своєму селі, а не у райцентрі, куди ще треба доїхати.

додатково. Поверхом вище міститься кабінет сімейного лікаря, маніпуляційна, оглядова кімната для маленьких пацієнтів, стоматологічний кабінет із сучасним обладнанням, аптечний пункт.

Хоптян. Сільський голова Увислі тепло подякував їм, а також керівникам місцевих сільгоспприємств Володимиру Ковалю та Володимиру Мариняку за підтримку й допомогу в реконструкції закладу. Гості, як годиться, прийшли на новосілля не з порожніми руками. Очільник області подарував амбулаторії апарат для лікування судинних захворювань.

Фельдшерсько-акушерський пункт у віддалених від райцентру Кокешинцях побудували завдяки ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського. На двоповерховий ошатний будинок-красень любо глянути. Просторі кабінети, що сяють чистотою, впорядковане подвір'я. Парох села Кокешинців о. Олег Сарабун освятив приміщення. Переступаємо поріг... На першому поверсі – приймальне відділення та стоматологічний кабінет з новітнім обладнанням. На другому – кухня, дві спальні, санвузол. Для тимчасового проживання студентів-старшокурсників під час практики тут створені всі умови.

– Надаємо допомогу кожному, хто звернувся. І не лише мешканцям Кокешинців, а й сусіднього села Красне, – розповіла сімейний лікар, випускниця ТДМУ Ольга Белінська. – Лікарськими засобами нас забезпечує медуніверситет. Значення цього закладу для села важко переоцінити.

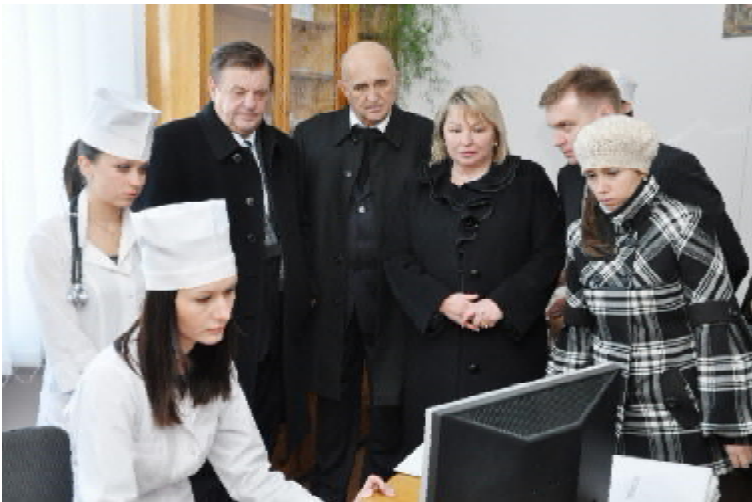
«Холодної пори року люди найчастіше звертаються із застудними захворюваннями, – розповіли медики. – Літні пацієнти здебільшого скаржаться на гіпертонію. А піднімається тиск, то й хронічні недуги загострюються. І тоді вже треба вести боротьбу в комплексі з усіма «болячками».

Сільські мешканці не могли натішитися новим фельдшерським пунктом. Тепер їм не доведеться їхати за десятки кілометрів до районної лікарні, щоб отримати кваліфіковану медичну допомогу.

Як зазначив ректор ТДМУ, членкореспондент НАМН України, професор Л.Я. Ковальчук, щоб наблизити медичні послуги до людей, в області й надалі зміцнюватимуть первинну ланку надання медичної допомоги. У кожному районі буде обладнано кілька сучасних лікувальних закладів.

**Лідія ХМІЛЯР,
Павло БАЛЮХ (фото)**

Село Увисла

нали паливну та внутрішні вбиральні. На ремонтні роботи використали понад 160 тисяч гривень.

Аби поліпшити медичне обслуговування селян, уклали договір про співпрацю між Увислівською сільрадою та Тернопільським медичним університетом. На одній із сесій депутатів сільської ради проголосували за передачу в оренду другого поверху амбулаторії та створення тут навчально-практичного центру первинної медико-санітарної допомоги. За кошти медуніверситету кабінети відремонтували, з'явилося сучасне медичне обладнання, що значно розширило спектр надання медичної допомоги. Розв'язали й кадрову проблему. У навчально-практичному центрі первинної медико-санітарної допомоги працюватимуть троє лікарів-інтернів, у тому числі стоматолог, студенти-старшокурсники проходять тут практику. Перестала бути вакантною й посада сімейного лікаря. Наталя Толкачова, лікар загальної практики-сімейної медицини, закінчила Тернопільський медуніверситет 2009 р. Нині вона очолює амбулаторію. Для сімейного лікаря та її родини, за словами Увислівського голови, нині готують квартиру в селі.

Після ремонту в кабінети на першому поверсі переїхали виконком сільської ради, пошта, бібліотека та фельдшер ветеринарної

Серед важливих надбань закладу – електрокардіограф. У день відкриття гостям продемонстрували можливості сучасних технологій: кардіограму пацієнта з амбулаторії через Інтернет відправили фахівцям університетської лікарні в Тернополі і по «Скайпу» отримали консультацію.

Як розповіла Наталя Толкачова, амбулаторія обслуговує 1314 мешканців дільниці, в тому числі – понад 200 дітей. Заклад забезпечили автотранспортом.

В урочистостях з нагоди новосілля взяли участь голова ОДА Валентин Хоптян, ректор ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, членкореспондент НАМН України, професор Леонід Ковальчук, голова Гусятинської районної ради Надія

Редактор **Г. КРІЛЬ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,
О. БУСЬКА,
П. БАЛЮХ**
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail **hazeta.univer@gmail.com**

Засновники:
Тернопільський
держмедуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського,
управління охорони здоров'я
облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс **23292**

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікації.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 2 друк. арк.
Наклад – 2000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському
держмедуніверситеті
ім. І.Я. Горбачевського.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

ЗА ПІДРУЧНИК З ХІРУРГІЇ – ДЕРЖАВНА ПРЕМІЯ

«Медична академія» вже писала про присудження Державної премії України в галузі науки і техніки авторам підручника «Хірургія» у 2-х томах, і, зокрема, доктору медичних наук, професору кафедри загальної та оперативної хірургії з топографічною анатомією ТДМУ, заслуженому лікарю України Віктору Шідловському. Нещодавно в Києві відбулася урочиста церемонія нагородження лауреатів. Попросила Віктора Олександровича розповісти про цю пам'ятну подію.

– Вручали дипломи та нагрудні знаки в залі будинку культури Кабінету Міністрів. Атмосфера була напрочуд урочиста. Указ Президента про присудження Державних премій зачитав академік В.П. Семиноженко. Відзнаки вручав прем'єр-міністр України М.Я. Азаров, який зазначив, що уряд приділяє й приділятиме надзвичайно серйозну увагу розвитку науки, техніки та найсучасніших технологій, вбачаючи в цьому найголовнішу умову для модернізації нашої країни. Глава уряду підкреслив важливість розвитку наукових розробок, зокрема, і в галузі медицини. Загалом лауреатами Державної премії 2010 року в різних

Професор ТДМУ Віктор ШІДЛОВСЬКИЙ – з дипломом лауреата Державної премії

галузях науки і техніки стали 106 осіб. Нас тепло привітав президент Національної академії наук України, академік Б.Є. Патон.

– Державна премія України в галузі науки і техніки – найвища відзнака досягнень вчених і фахівців в незалежній Україні. Хто входить до авторського колективу?

– Це – доктор медичних наук, завідувач кафедри Дніпропетровської державної медичної академії Я.С. Березнецький, кандидат медичних наук, доцент кафедри згаданого ВНЗ Г.Ю. Хатп'як, доктор медичних наук, завідувач кафедри Запорізького державного медичного універ-

ситету В.М. Клименко, доктор медичних наук, професор Запорізької медичної академії післядипломної освіти С.Д. Шаповал і я. Мета була створити підручник з хірургії, який би відповідав всім вимогам кредитно-модульної системи навчання. І том, розрахований на студентів 3 курсу медичного факультету, побачив світ 2006 року. Другий – для студентів 4, 5 і 6 курсів – 2008-го. Автори прописали чіткий алгоритм дій хірурга на всіх етапах обстеження, діагностики та лікування пацієнта. Впродовж двох років підручник проходив своєрідну «обкатку» в медичних ВНЗ України та отримав

схвальну оцінку провідних науковців, викладачів, студентів.

Варто зазначити, що на здобуття Державної премії було висунуто кілька підручників, зокрема, з машинобудування, авіабудування, ядерної фізики. Один – з медицини, створений нашим авторським колективом. Він і отримав Державну премію.

– Що Ви відчували в ту пам'ятну хвилину?

– Настрій був урочисто-схвильований. Адже Державна премія – це найвища відзнака й отримати її людина може лише раз. Щиро вдячний за таку високу оцінку. Звісно, це велика честь і велика відповідальність.

Державну премію професору Віктору ШІДЛОВСЬКОМУ вручає Прем'єр-міністр України Микола АЗАРОВ

Лауреати Державної премії з президентом НАН України Борисом ПАТОНОМ

Хоча працював я не заради нагороди. Головне було – створити сучасний підручник із загальної хірургії, необхідний студентам. Державна премія України свідчить, що задум вдався. До речі, наш підручник вже має продовження. Третій том його призначений для інтернів. Особливу подяку висловлюю

колективу ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, в якому я навчався і, працюючи, набув досвіду написання підручників для студентів вищих медичних навчальних закладів.

– Успіху Вам у подальших починаннях!

Оксана БУСЬКА

ДАТА

ХАЙ ЖИТТЄВИЙ ДОСВІД ТВОРИТЬ З БУДНІВ СВЯТА

22 жовтня доцент кафедри патологічної анатомії із секційним курсом та судової медицини кандидат меднаук Тетяна Кирилівна Головата відсвяткувала свій ювілейний день народження.

Трудову діяльність Тетяна Кирилівна після закінчення Тернопільського державного медичного інституту 1979 року розпочала дільничним терапевтом Млинівської ЦРЛ Рівненської області, де сформувалася як клініцист. З 1982 року працює лікарем, судово-медичним експертом гістологом Тернопільського обласного бюро судово-медичної експертизи. Прагнучи поєднати практичну діяльність лікаря з наукою, 1994 року Тетяна Кирилівна перейшла на посаду асистента кафедри патологічної анатомії Тернопільського медичного інституту. Великий досвід практичної

роботи значною мірою визначив коло наукових інтересів Т.К. Головатаї. Її дисертаційна робота присвячена надзвичайно актуальній та болісній проблемі нашого суспільства – впливу хронічної алкогольної інтоксикації на людський організм, зокрема, вивченню патогенетичних чинників серцевої недостатності в таких умовах.

За роки праці на кафедрі Тетяна Кирилівна завоювала авторитет висококваліфікованого спеціаліста з патологічної анатомії, зокрема, з прижиттєвої біопсійної діагностики. Її теоретичні та практичні знання, аналітичний склад розуму повсякчас стають у нагоді в діагностично-лікувальній роботі кафедри. Як досвідчений вик-

ладач і науковець Тетяна Кирилівна завжди готова прийти на допомогу колегам, молодим вченим та студентам. Виконуючи обов'язки завуча кафедри (2000-2006 рр.), долучилася до

впровадження й вдосконалення новітніх навчальних технологій нашого університету. В її доробку – понад 50 наукових праць. Вона співавтор 1 підручника та 2 посібників.

Комунікабельність, оптимізм, дотепний гумор цієї чарівної жінки здобули любов і повагу до неї тих, хто її оточує.

Тетяна Кирилівна є чудовою мамою двох доньок і люблячою бабусею двох онуків. Старша донька Наталя продовжила лікарську династію, стала кандидатом меднаук і, за прикладом мами, обрала викладацьку роботу в рідному університеті.

Вельмишановна Тетяно Кирилівно! Прийміть наші найщиріші вітання. Зичимо Вам міцного здоров'я, добробуту, родинного та особистого благополуччя, людського тепла й шани!

*Хай постійний успіх, радість і достаток
Сиплються, немов вишневий цвіт!
Хай життєвий досвід творить з буднів свята,
А Господь дарує довгих-довгих літ!*

Колектив кафедри патологічної анатомії з секційним курсом та судової медицини.

Дослідження

НАВЧИЛИСЯ ПЕРЕДБАЧАТИ САМОГУБСТВА

У США розроблено тест, який допомагає передбачити спробу суїциду.

Тест створила група психіатрів під керівництвом Келлі Познер з Колумбійського університету.

Для участі в дослідженні були відібрані 124 американські підлітки, які намагалися вчинити самогубство, 312 підлітків з виявленою депресією, а також 237 дорослих, які звернулися за психіатричною допомогою в медустанови.

Група Познер оцінила ризик самогубства до початку лікування й спостерігала за учасниками дослідження протягом півроку.

Для оцінки ризику вчені використовували власну методику, яку вони назвали Колумбійська шкала серйозності суїцидальних намірів.

За результатами дослідження, зі зростанням показника, що відображає інтенсивність думок про самогубство, на один рівень імовірність спроби суїциду у досліджуваній період збільшувалася на 45 відсотків.

Автори дослідження запропонували використовувати розроблену методику для профілактики суїциду.

За словами Познер, основним чинником профілактики повинні стати скринінгові програми, які дозволяють оцінити схильність людини до самогубства.

НАДІЯ СТАНЧЕВА: «ОРТОПЕДІЯ МЕНІ НАЙЦІКАВІША»

— У змагання брали участь студенти-стоматологи з 13 провідних ВНЗ України, — розповідає дівчина. — Наш університет представляла команда в складі Надії Іванської, Надії Демчук, Наталії Мисули, Наталії Харук, Галини Пальчак. Я, на той час, студентка четвертого курсу теж взяла участь. Олімпіада відбулася у два тури: перший — теоретичний, другий — практично-теоретичний. Рівень знань журі оцінювало за результатами тестових завдань. Всього — 200 тестів з усіх розділів стоматології у форматі «Крок 2». 10 студентів-пятикурсників і 10 студентів четвертого курсу, які отримали найвищі оцінки, взяли участь у наступному турі. Приємно, що з шести членів нашої команди п'ятеро потрапили у другий тур, що відбувся наступного дня. Мали відповісти на 12 питань теоретично-практичного характеру з різних розділів стоматології. Часу на підготовку не було. Витягнув білет із запитанням — і одразу відповідай. Згідно з проведеним жеребкуванням мені випало відповідати останньою. Доки чекала своєї черги — хвилювання наростало. Здавалося, що час тягнувся ненормально довго. Коли, нарешті, підійшла до столу, де лежали білети, то з'ясува-

Надія Станчева — студентка 5 курсу стоматологічного факультету. Обрана членом вченої ради ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського. У квітні цього року Надія взяла участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді з стоматології, що відбулася в Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця. І посіла друге місце.

лося, що вибирати вже нема з чого. Залишився лише один комплект білетів із запитаннями. Для мене вони були нескладні. Описати ортодонтичний апарат, потім — рентгенограму, визначити й обґрунтувати методи лікування конкретної недуги... Усе це ми вивчали. Приємно, що всі члени команди ТДМУ відповідали безпомилково. Журі нас похвалило та подякувало професору Степанові Івановичу Черкащину, декану стоматологічного факультету, професорові Ярославу Петровичу Нагірному, які готували нас до олімпіади.

— Отже, у представників ТДМУ — друге командне місце і друге — в особистому заліку, де ви, Надю, взяли «срібло». Поступилися лише команді Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця. Зазначу, що стоматологічний факультет ТДМУ — дуже молодий, представники його лише вдруге беруть участь у завершальному етапі Всеук-

раїнської олімпіади, але одразу заявили про себе, здобувши дипломи та відповідні сертифікати. Кому першому зателефонували, щоб поділитися радістю?

— Батькам і молодшому брату. Ярослав — теж студент стоматологічного факультету. Навчається на другому курсі. Мама і тато — випускники Одеського національного медичного університету. За фахом — лікарі-стоматологи. Тож ми з братом виростили в «медичній» сім'ї і медичні теми й терміни мені знайомі з дитинства. Мама під час вагітності закінчувала четвертий курс і я разом з нею «ходила» на лекції та «складала» екзамени. Тож стоматологія у мене «в крові». Коли мені було п'ять років, хтось із знайомих батьків запитав мене: ким хочеш стати, коли виростеш? Тоді над цим ще не задумувалася. Але батьки завжди були для мене взірцем. З 12 років після школи часто приходила до тата на роботу, допо-

магала й асистувала йому під час ортодонтичного прийому пацієнтів. Тоді й визначилася з вибором майбутньої професії та після закінчення школи подала документи до ТДМУ. Подала одразу на два факультети: медичний і стоматологічний. Бабуся, яка все життя фельдшером в селі пропрацювала, радила вчитися на медичному. І мамина сестра — теж. Вона — лікар, закінчила медичний факультет ТДМУ. Але я обрала стоматологію. Ця галузь медицини нині дуже стрімко розвивається, попит на хороших стоматологів зростає. Студенти-старшокурсники ста-

ранно відпрацьовують практичні навички на базі двох «рідних» кафедр: дитячої та терапевтичної стоматології. У нас прекрасні, досвідчені викладачі, до наших послуг — належне обладнання.

— Яка галузь стоматології Вам особливо цікава?

— Ортодонтія. На мою думку, це найскладніший розділ стоматології, бо кожен випадок — особливий і вимагає індивідуального підходу. До того ж з'являються нові методи, нові технології, треба постійно підвищувати свою кваліфікацію, вдосконалюватися.

— Де праця — там успіх. Ви успішна студентка. А як знімаєте втому?

— Я закінчила музичну школу і вільний час присвячую грі на фортепіано. Це моє хобі. Відпочиваю, вивчаючи новий музичний твір, відкриваючи для себе щось нове в творчості відомих композиторів. Потроху опановую гітару.

— Які композитори Ваші улюблені?

— Клейдерман і Бетховен.

— Попереду у Вас державні іспити, випускний.

— Але студентські роки не забудуться ніколи. Наша 8 група — дуже хороша, згуртована. Переконана, що будемо дружити й після того, як залишимо нашу альма-матер. Університетська дружба — це назавжди.

Оксана БУСЬКА

ЗАХОПЛЕННЯ

ХРИСТИНА МУКОСІЙ: «ВИШИВКА ЗАВЖДИ ДОРЕЧНА ТА КРАСИВА»

Українська вишивка входить у моду. В Тернополі стає традицією вдягати вишиванки, скажімо, на День міста, на свято останнього дзвоника або з нагоди якоїсь іншої непересічної події. Дедалі більшою популярністю користуються конкурси на крашу вишити сорочки.

Студентка першого курсу медичного факультету Христина Мукосія — переможець конкурсу на краший вишитий український костюм, який проводили цьогоріч серед випускників шкіл Тернополя. А ще дівчина взяла участь у фотоконкурсі «Українська народна модель», який організувала міська рада. І перемогла в номінації «Гармонія».

Христині — 17 літ. Цього року, закінчивши школу, вона вступила до ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського.

— Своє майбутнє Ви пов'язали з медициною за прикладом батьків?

— Ні, тато і мама за фахом —

економісти. Я ж маленькою мріяла бути, як лікар Айболит, тому що дуже люблю братів наших менших. Вдома у нас живе розумний і відданий своїм господарям пес — німецька вівчарка Лорд. Прихистили його цуценям і я залюбки піклувалася про цю маленьку живу істоту. Навчаючись в Тернопільській ЗОШ № 14, щороку брала участь у міжшкільних олімпіадах з хімії, фізики, математики. Улюбленими були хімія, біологія, література. Школу закінчила з золотою медаллю. А також — музичну школу по класу фортепіано, бо не уявляю свого життя без музики. Улюблені виконавці —

«Океан Ельзи», Стінг. Займалася бальними танцями в клубі «Альянс». Цікавилася й мистецтвом фотографії, гарними книгами, спортом. Улюблені види спорту — плавання, ковзани. Серед улюблених спортсменів — Анатолій Тимошук, Володимир і Віталій Клички. Понад усе люб-

лю свій край та рідну українську мову. А найгарнішим одягом вважаю національний костюм. Мріяла на випускний бал піти в українському строї. Захотілося пошити його самій. Техніку вишиття бісером опанувала під час літніх канікул. Вона нескладна, але потребує більше часу, ніж

вишиття нитками. Для візерунку обрала улюблену квітку українців — червоний мак. Було дуже приємно, коли на конкурсній костюм визнали найкращим і я отримала премію від міського голови Тернополя Сергія Надала — 500 гривень. Відтак був конкурс до Дня міста «Українська народна модель». Подала свою фотографію радше задля участі. На перемогу не сподівалася, нікого не агітувала голосувати за себе. Коли довідалася, що за мене проголосувало 238 зовсім незнайомих людей — це був сюрприз. Вдячна всім за підтримку.

Моя перемога в номінації «Гармонія», як на мене, є певною мірою символічною. Бо гармонійний розвиток особистості вважаю визначальним.

Нині я студентка ТДМУ і майже весь свій час віддаю навчанню, бо успішне навчання — це шлях до здійснення мрій. Вчитися в нашому університеті нелегко, але дуже цікаво.

— Ким бачите себе в майбутньому?

— Справжнім фахівцем своєї справи. Притягує, зокрема,

спеціальність хірурга. Або травматолога. Але наразі я лише на початку шляху. Набуваю знань. Щаслива, що навчаюся в ТДМУ, де хороші та вимогливі викладачі, де навчається здібна молодь з різних областей України, з інших країн. Для нас створили всі умови, щоб ми могли зреалізувати себе, свій потенціал.

— Але до вишивки не втрапили інтерес?

— Ні, звичайно, бо це потреба серця й душі. Любов до вишивки мені передала моя мама. У нас в сім'ї всі вишивають. Рушники, зроблені руками прабабусі, прикрашають мою кімнату. В їх давніх орнаментах ціла філософія життя. У мене теж є кілька вишитих власноруч рушників. І сорочка. А молодшій сестричці — п'ятнадцятирічній Катрусі — більше подобається в'язання. Хоча вишиванка у неї теж є. І дуже їй личить.

— Ваш девіз у житті?

— Мрії збуваються.

— Зичу вам зреалізувати всі свої мрії.

Оксана БУСЬКА

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СТОМАТОЛОГІЇ

Розглянули нові методики лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань; актуальні питання в стоматології дитячого віку; ортодонції; йшлося про злободенні проблеми хірургічної стоматології та імплантології, а також про знеболення в стоматології.

На учасників конференції чекало пленарне засідання та обговорення стендових доповідей.

У роботі конференції взяли участь понад 150 учасників, з восьми ДВНЗ України.

З вітальним словом до учасників конференції звернулася проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи ТДМУ ім. Івана Горбачевського, проф. Надія Ярема. Вона передала щирі вітання й побажання успішної та ефективної роботи конференції, що надіслав ректор нашого ВНЗ, член-кореспондент НАМН України, професор Леонід Ковальчук.

Привітав наукову аудиторію декан стоматологічного факультету

У ТДМУ імені І.Я. Горбачевського 20–21 жовтня відбулася науково-практична конференція «Інноваційні технології в стоматології». Провели її кафедри дитячої стоматології, терапевтичної стоматології, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології стоматологічного факультету.

Надія ЯРЕМА, проректор ТДМУ, професор

та Євгена Костенка на тему «Вдосконалення дескретного протезування з опорою на внутрішньокісткові титанові дентальні імпланти при повній адентії нижньої щелепи».

Кілька виступів присвятили проблемі ефективного знеболення в стоматології, які викликали дискусію. Про сучасні технології місцевого знеболення в стоматології мовив доцент кафедри стоматології факультету післядипломної освіти Івано-Франківського національного медичного університету Юрій Кононенко. Кафедра терапевтичної стоматології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (О.А. Петришин, О.Т. Городецький) представила до-

повідь на тему «Доцільність застосування місцевої анестезії, контрольованої комп'ютером». Також було прочитано тематичну лекцію й проведено майстер-клас із застосування місцевої анестезії, контрольованої комп'ютером.

Серед питань, які винесли на обговорення організатори, — поширеність та структура захворювань пародонту в пацієнтів на тлі соматичної патології, оцінка стану тканин пародонту, діагностика метаболічних змін у тканинах пародонту, особливості стану захисних механізмів порожнини рота, комплексна профілактика та лікування захворювань пародонту.

Розглянули також питання ефективності комплексної профілактики стоматологічних захворювань у дітей різних за екологічною ситуацією регіонів України, впливу соматичного здоров'я на виникнення та перебіг основних стоматологічних захворювань.

Не залишилися осторонь уваги конференції й актуальні питання

Наталія ГЕВКАЛЮК, заступник декана стоматологічного факультету, доцент

хірургічної стоматології. Зокрема, варто відзначити доповідь асистента кафедри хірургічної стоматології ТДМУ імені І.Я. Горбачевського Р.В. Ощипка «Досвід застосування остеопластичного матеріалу «Колапол КП-ЗЛМ» при лікуванні атипово розміщених нижніх третих молярів», який наочно продемон-

стрував результати проведених досліджень та окреслив перспективу подальших досліджень у цьому напрямку.

Після обговорення доповіді учасники конференції ухвалили відповідні рішення, де намітили заходи з впровадження наукових досягнень та інноваційних технологій у стоматологію, що може стати важливим не лише за медичними, а й за соціальними результатами. Одним з пріоритетних напрямків стоматології залишається вивчення стоматологічного статусу дітей, працівників промислових підприємств, з урахуванням антропогенного впливу; а також питання покращення діагностики, ендоген-

Ярослав НАГРНИЙ, декан стоматологічного факультету, професор

ної профілактики та лікування захворювань пародонту в людей із супутньою соматичною патологією, оцінка ефективності лікування стоматологічних захворювань в різних вікових групах. Не втрачає актуальності питання впровадження лабораторних методів діагностики у лікуванні хворих на основні стоматологічні захворювання, морфологічних методів дослідження щелепно-лищевої ділянки.

Одностайно учасники конференції підтримали пропозицію оргкомітету, аби проводити спільне планування комплексних наукових тем, раціонально використовувати нову діагностичну та лікувальну апаратуру, лабораторні прилади, дефіцитні реактиви, зміцнювати зв'язки між навчальними та науково-дослідними закладами України, впроваджувати нові методи дослідження.

Матеріали конференції опубліковані у збірнику тез «Інноваційні технології в стоматології». На конференції демонструвалася виставка продукції фірм-спонсорів Milestone Scientific (USA), Lacalate.

Після прийняття рішень і закриття конференції представили концертну програму, в якій взяли участь студенти та викладачі стоматологічного факультету. Це був дебют новоствореного колективу художньої самодіяльності стоматологічного факультету.

Гості конференції з різних кутків України поверталися з теплими спогадами про змістовне, пізнавальне, гостинне перебування на Тернопіллі.

Наталія ГЕВКАЛЮК, заступник декана стоматологічного факультету, завідувача кафедрою дитячої стоматології, доцент

ЦІКАВО

ДИВНА ХВОРОБА ПОШИРЮЄТЬСЯ

Медики констатують: повсюдно стрімко поширюється дивна хвороба, діагностована самими людьми, що страждають від неї. Її основний симптом — постійна втома.

Тим часом, як показує практика, лише в кожного п'ятого є реальне захворювання, що проковує стомлюваність.

Треба сказати, багато знаменитостей вже заявили, що страждають від постійної втоми. Наприклад, актриса Гвінет Пелтроу і дизайнер Донна Каран намагаються, за їхніми словами, «підвищити лужність крові», щоб впоратися з таємничою недугою. Експерти ж пояснюють ситуацію, що склалася, так: всі ми страждаємо від «електронного безсоння». Щоб позбутися втоми, необхідно просто вимкнути телефони, ноутбуки та інші пристрої, які не дають нам нормально спати ночами.

Однак в Інтернеті з кожним днем зростає число форумів, присвячених причинам хронічної втоми. Так, ще дві версії — гіпотеріоз (зниження активності щитоподібної залози) і «адреналінова втома», відома також як «синдром XXI століття». Його симптоми, крім втоми, виокреслюють і проблеми з травленням, сном, нервозністю, біль. Відповідно теорії, у всьому винен стрес, що «зношує» наднирники. Тим часом офіційна медицина таку недугу не знає.

За словами професора ендокринології Оксфордського університету Джона Васса, велика кількість пацієнтів звертаються у приватні клініки, переверіючи в себе наявність «адреналінової втоми». Ті водночас випишують стероїдні препарати, що пригнічують адреналінову систему мозку і людина в підсумку стикається з ушкодженнями печінки, серця, зниженням лібідо, стрибками настрою та необгрунтованою агресивністю.

ТРОМБОЦИТИ ПІДТРИМУЮТЬ ІМУНІТЕТ

Німецькі вчені виявили раніше невідому функцію тромбоцитів. З'ясувалося, що, крім формування кров'яних згустків, ці тільця беруть активну участь у роботі імунної системи.

Співробітники Мюнхенського університету спостерігали, як організм мишей реагує на наявність у крові збудника листеріозу (бактерії *Listeria monocytogenes*). З'ясувалося, що відразу після потрапляння у кровотік мікроорганізм виявляється «обліпленим» тромбоцитами, які потім транспортують його у селезінку. У цьому органі вони «передають» збудника дендритним клітинам, що формують повноцінну імунну відповідь.

На думку дослідників, виявлену властивість тромбоцитів у перспективі можна буде використовувати для посилення дії вакцин.

Олександр КУХАРЧУК, головний спеціаліст-стоматолог головного управління охорони здоров'я ОДА

Євген КОСТЕНКО та Василь КАЛІЙ (Ужгородський національний університет)

д.мед.н., професор Ярослав Нагрний, який подякував присутнім за участь в конференції та побажав її учасникам плідної роботи. З вітальним словом до присутніх звернувся також головний спеціаліст — стоматолог головного управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА Олександр Кухарчук.

Особливий інтерес і жваве обговорення викликала доповідь завідувача кафедри ортопедичної стоматології ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доцент-

«ЯСКРАВОЮ СТОРІНКОЮ В ІСТОРІЇ ТДМУ Є ВАШ ВНЕСОК У СТАНОВЛЕННЯ ФАРМФАКУЛЬТЕТУ...»

26 листопада виповнюється 70 років завідувачу кафедри фармацевтичних дисциплін Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, професору Тарасові Андрійовичу ГРОШОВОМУ.

Вельмишановний Тарасе Андрійовичу!

Сердечно вітаємо Вас з 70-літтям! Колектив ТДМУ щиро шанує Вас як видатного вченого-фармацевта, педагога й вихователя студентської молоді, відомого в Україні та за її межами.

Яскравою сторінкою в історії університету є Ваш внесок у становлення фармацевтичного факультету, Ваша праця деканом і завідувачем кафедри фармацевтичних дисциплін.

Ваші досягнення в науці, педагогічній діяльності — приклад

для наслідування новими поколіннями студентів і молодих викладачів.

Бажаємо Вам, шановний Тарасе Андрійовичу, міцного здоров'я, творчого натхнення, наснаги, нових здобутків у Вашій благородній діяльності,

душевного спокою, доброти, людського тепла, родинного благополуччя та затишку, активного й щасливого довголіття.

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

Тарас Андрійович Грошовий народився 26 листопада 1941 року на хуторі Білинівка села Лежанівка Гусятинського району Тернопільської області. Після закінчення Товстенської середньої школи Гусятинського району з 1958 до 1960 р. навчався на фельдшерському відділенні Львівського медичного училища № 1 і отримав диплом фельдшера. З 1960 до 1963 р. відбував чинну службу в армії як військовий фельдшер і начальник полкової аптеки.

З 1963 до 1968 р. навчався на фармацевтичному факультеті Львівського медичного інституту, який закінчив з відзнакою. З лютого до вересня 1968 р. працював завідувачем аптеки № 126 м. Борислава Львівської області. З приходом Т.А. Грошового аптека підвищила свої планові показники, значно покращився фармацевтичний порядок у цьому закладі.

1968 року вступив до аспірантури при кафедрі технології ліків Львівського медичного інституту, яку закінчив 1971 року. Як аспірант проходив наукове стажування в Угорській Народній Республіці. Під час досліджень Тарас Андрійович розробив технологічні режими і оптимальні склади для покриття пігулок захисною і кишковорозчинною оболонками, вивчив плівкоут-

ворюючі властивості деяких ефірів целюлози і полімерів. У роботі широко використав статистичні методи планування експерименту. Результати досліджень апробовані в заводських умовах.

1971-75 рр. працював асистентом кафедри технології лікарських форм і галенових препаратів Львівського медичного інституту. 1973 року під керівництвом професора В.Т. Позднякової захистив кандидатську дисертацію на тему: «Исследование некоторых полимерных пленкообразующих соединений для покрытия таблеток в псевдосжиженном слое» і в жовтні 1974 р. йому присуджено наукову ступінь кандидата фармацевтичних наук.

1975 року Тарас Андрійович переїхав на роботу в м. Запоріжжя, де працював спочатку асистентом, а 1979-1987 рр. — доцентом кафедри технології ліків Запорізького медичного інституту. 1980 року Т.А. Грошовому присвоєно звання доцента. 1987 р. був переведений на посаду старшого наукового працівника для написання докторської дисертації та монографії.

1989 року успішно захистив докторську дисертацію на тему: «Оптимизация процессов создания и исследования таблетированных

лекарственных препаратов». 1991 р. отримав атестат професора.

З березня 1989 р. до липня 1997 р. очолював кафедру організації та економіки фармації Запорізького медичного університету. Тоді на кафедрі фармацевтичної хімії було синтезовано субстанцію тіотриазоліну і професору Т.А. Грошовому доручили створити лікарську форму, з чим він успішно впорався.

1997 р. Т.А. Грошовий повернувся до Львова, де працював заступником президента ВАТ «Галичфарм» з наукової роботи і марке-

тингу, з 1998 року — директором з розвитку, а з 1999 р. до грудня 2002 р. — директором з науки. В цей період за сумісництвом працював професором кафедри біологічно активних сполук, біофармації і біотехнології НУ «Львівська політехніка», впродовж 1999-2001 навчальних років був професором кафедри технології ліків і промислової фармації Львівського медичного університету імені Данила Галицького.

2002-2006 рр. професор Т.А. Грошовий працював деканом фармацевтичного факультету Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського, одночасно — завідувачем кафедри фармацевтичних дисциплін, яку очолює й дотепер.

Напрямки наукових досліджень: розроблення та вдосконалення технології таблетованих лікарських препаратів, опрацювання технології нанесення полімерної плівки на пігулки в псевдозрідженому шарі; створення м'яких лікарських форм; питання оптимізації багатфакторних процесів фармацевтичної технології за допомогою математичного планування експерименту; промисловий фармацевтичний маркетинг.

Наукові здобутки: співрозробник 6 лікарських препаратів; автор понад 400 наукових і методичних

праць, серед них — 3 монографії, 4 авторські свідоцтва, 14 патентів України, 1 патент Російської Федерації. Підготував одного доктора та 17 кандидатів наук.

Як непересічна особистість, інтелектуал, працелюб, людина стратегічного мислення та активної життєвої позиції проф. Т.А. Грошовий зробив значний внесок у розбудову і становлення української фармацевтичної науки, розвиток громадських організацій. Тарас Андрійович — людина з багатим духовним і науковим світоглядом, тактовний і вимогливий керівник, яскравий приклад відданості, патріотизму та любові до України. Свій ювілей він зустрічає у розквіті творчих і духовних сил, в оточенні учнів, студентів, колег і друзів-однодумців.

Колективи кафедри фармацевтичних дисциплін і фармацевтичного факультету, працівники і студенти ТДМУ, вся фармацевтична громадськість Тернопілля щиро вітають Тараса Андрійовича з важливою датою в його житті та бажають йому доброго здоров'я, активного й щасливого довголіття, якнайдовше приносити користь людям, Українській державі, завжди залишатися вірним своїм принципам і життєвому кредо.

ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИЙ ПЕДАГОГ І КЛІНІЦИСТ

2 грудня виповнюється 75 років ветерану Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського доценту Володимирі Івановичу КУБЕЮ.

Вельмишановний Володимире Івановичу!

Сердечно вітаємо Вас з 75-літтям!

Яскравою сторінкою в історії університету є Ваш 33-річний трудовий шлях від асистента до доцента, завідувача курсу урології кафедри хірургії.

Глибоко шануємо Вас як відомого науковця, досвідченого клініциста-уролога, педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Бажаємо Вам, шановний Володимире Івановичу, доброго здоров'я, людського тепла, душевного спокою, доброти, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

Син селянина із Пилипчого Борщівського району Володимир Іванович Кубей пройшов складний життєвий шлях, доки досягнув виплекану ще в дитинстві мету — стати лікарем. Війна перервала заняття в школі і лише 1954 року він успішно закінчив 10 класів Мельнице-Подільської середньої школи, що дало можливість вступати у Львівський медичний інститут, але, на жаль, не вистачило півбала, щоб стати студентом. Рік даремно не минув — наполегливо допомагав батькам працювати у колгоспі, а вже 1955 року успішно склав екзамен і вступив до Чернівецького медичного інституту. Старшому поколінню відомо, що в той час вступити в будь-який інститут було багато важче, ніж тепер, бо без конкурсу проходили учасники війни та ті, які щойно звільнилися з чинної військової служби. 1957 року в зв'язку з відкриттям нового медичного інституту був переведений для продовження навчання у Тернопільський медичний інститут,

який успішно закінчив 1962 року.

Перший рік Володимир Іванович працював за скеруванням хірургом у Скала-Подільській районній лікарні, а через рік його перевели в Борщівську районну лікарню на посаду уролога. Чотири роки наполегливої праці у віддаленому районі області виявили бажання молодого спеціаліста вдосконалити свої знання та вміння у клінічній ординатурі Львівського медичного інститу-

ту, куди він вступив 1968 року.

Набуті знання та бажання займатися науковою роботою привели Володимира Івановича 1970 року у Тернопільський медичний інститут на посаду асистента курсу урології, який очолював талановитий уролог і педагог доцент Р.Ф. Ткачук. Він розпізнав у молодому асистентові талант хірурга-уролога й запропонував йому зайнятися науковою роботою. Під безпосереднім керівництвом видатного уролога Львівського медичного інституту професора О.В. Фільца. Володимир Іванович успішно написав дисертаційну роботу на тему: «Функціональний стан нирок при хірургічних захворюваннях жовчаних шляхів», яку блискуче захистив 1976 р.

Працюючи з доцентом Р.Ф. Ткачуком, Володимир Іванович вдосконалював хірургічну майстерність в урології, а з 1987 року став доцентом і завідувачем курсу урології хірургічної кафедри медінституту. Він значно розширив, започаткований доцентом Р.Ф. Ткачуком, діапазон пластичних операцій з приводу вад розвитку сечовивідних шляхів у дітей та дорослих «гідронефротична трансформація», міхурцево-сечовий рефлюкс», травматичних ушкоджень сечовивідних шляхів, що проявляються сечовими норицями, а також при функціональній неспроможності сфінктера (замикача) сечового міхура. Доцент В.І. Кубей

виконав понад дві тисячі оперативних втручань, опублікував 35 наукових праць і три раціоналізаторські пропозиції, які успішно впроваджені в клінічну практику.

Як досвідченого клініциста, доцента В.І. Кубея пам'ятають в усіх районах області, куди він систематично виїжджав на консультативні огляди хворих і проводив невідкладні операції у районних лікарнях.

Працівники курсу урології пройшли хорошу хірургічну школу доцента В.І. Кубея, а пацієнти з вдячністю згадують вмілі руки «свого лікаря».

Володимир Іванович з дружиною Мирославою Володимирівною (теж лікарем) виховали доньку Інгу, яка стала доцентом-педіатром у нашому університеті.

Життя і діяльність В.І. Кубея — гідний приклад для наслідування студентами, молодими лікарями та викладачами.

2003 року доцент В.І. Кубей залишив кафедру й перейшов на роботу в діагностично-консультативний центр «Десна», де й тепер успішно працює.

Друзі ювіляра. Колективи хірургічних кафедр, працівники й студенти ТДМУ, вся медична громадськість Тернопілля щиро вітають Володимира Івановича з ювілеєм, бажають доброго здоров'я, родинного благополуччя, активного та щасливого довголіття.

ДЕНЬ ПРОТИДІЇ ДІАБЕТУ

В Україні нині понад 1 млн. діабетиків, проте насправді ця цифра у 2-2,5 рази більша, позаяк значна частина пацієнтів на ранніх стадіях хвороби навіть не здогадується про неї. Щодо Тернопільщини, то, як повідомила позаштатний ендокринолог області, завідувача ендокринологічним диспансерним відділенням університетської лікарні Надія ГУЛЬКО, на диспансерному обліку нині перебуває майже 32 903 осіб, майже 3500 з них потребують інсулінотерапії.

Віталій СКИБУН (м. Київ) і Надія ПАСЕЧКО, професор ТДМУ

У Тернополі відбулися заходи з нагоди Всесвітнього дня боротьби із захворюванням на діабет. Спеціалісти обласного Центру здоров'я, лікарі-ендокринологи лікувально-профілактичних закладів, науковці Тернопільського медичного університету надавали консультації недужим з питань профілактики і лікування цукрового діабету, здорового способу життя. Проводили також безоплатні скринінги, діяла виставка спеціальної літератури та наочних засобів інформування.

Спеціалісти Центру здоров'я провели соціологічне дослідження присутніх на акції «Що ви знаєте про цукровий діабет?». Опитали понад 200 осіб. Більше 100 людей мали нагоду визначити рівень цукру крові під час обстеження, яке проводили лаборанти ендокринологічного диспансерного відділення університетської лікарні.

Як зазначила позаштатний ендокринолог області, завідувача ендокринологічним диспансерним відділенням університетської лікарні Надія ГУЛЬКО, акція мала на меті привернути увагу широкого кола громадськості до реально існуючих проблем цукрового діабету, залу-

Щорічно 14 листопада світова громадськість відзначає Всесвітній день боротьби із захворюванням на діабет. Його гасло протягом 2009–2013 – «Обізнаність і запобігання». І не спроста. Адже кількість хворих на цукровий діабет у світі вже перевищила 200 млн. осіб і щороку збільшується на 5–7 відсотків.

чивши засоби масової інформації до адекватного та правдивого їх висвітлення.

Цілий цикл доповідей, які мали нагоду вислухати як практичні лікарі, так і пацієнти, зорганізували викладачі Тернопільського медичного університету. Професор кафедри внутрішньої медицини №1 Надія Пасечко розповіла присутнім про ускладнення діабету, які, на жаль, можуть призвести до фатальних наслідків. Найбільш

рання з усіх недуг інвалідизація та висока смертність (третє місце після серцево-судинної патології та онкологічних недуг) ставить це захворювання у пріоритети охорони здоров'я всіх країн світу, не роблячи винятку

для України. Як уникнути ускладнень, які часто супроводжують цукровий діабет, та яким засобам потрібно надавати перевагу — про це йшлося у доповіді Надії Пасечко.

З не меншим зацікавленням слухали учасники акції виступ столичного гостя — кандидата медичних наук, старшого наукового співробітника відділення ендокринології та клінічної фармакології Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка Віталія Скибуна.

— У нашому закладі набуто значний досвід з профілактики та лікування ускладнених форм діабету, останніми роками займаємося вивченням цієї проблеми в осіб похилого віку, — наголосив у своїй доповіді Валерій Ски-

бун. — Саме в людей старшого віку найчастіше цукровий діабет розвивається на тлі вже набутих соматичних супутніх захворювань. Тому особливо важливо зважати на такі чинники, як дозування цукрознижувальних препаратів, рівень компенсації ЦД, гормональний статус, стать та вік хворого. Щодо сучасних методик, то золотим стандартом у лікуванні цукрового діабету є група препаратів метформіну, які засвідчили свою ефективність понад 50-літнім досвідом використання у світовій клінічній практиці.

Виступ професора кафедри загальної та оперативної хірургії з топографічною анатомією ТДМУ Петра Герасимчука був присвячений одному з найважливіх ускладнень цукрового діабету — синдрому діабетичної ступні, який виникає у п'яти відсотків хворих. Доповідач наголосив, що недотримання правил догляду за нижніми кінцівками призводить до розвитку складних гнійно-некротичних уражень стопи, які часто завершуються ампутацією. Режим інсулінотерапії та догляд за ступнями запобігають розвитку цього грізного ускладнення.

Доцент кафедри внутрішньої медицини №3 ТДМУ Лариса Мартинюк зробила наголос на дотриманні самоконтролю та самопомоги у лікуванні ЦД, важливості партнерських стосунків лікаря й пацієнта. Самоконтроль і самопомога — ефективні методи профілактики ускладнень та усунення прогресування захворювання, наголосила доповідач. Аби запобігти ускладненням, хворим на цукровий діабет треба дотримуватися дієти, приймати адаптовані адекватні дози цукрознижувальних препаратів (таблетованих форм та інсуліну), регулярно вимірювати рівень цукру в крові.

Доцент кафедри внутрішньої медицини №1 Людмила Наумова розповіла пацієнтам, як вживана їжа діє на рівень глюкози в крові та пояснила шляхи впливу харчування на компенсацію діабету.

Розмовляючи після завершення заходу з пацієнтами переконанася, що прогнози своєї недуги вони оцінювали не так вже й песимістично. Більшість вважає: хоча діабет і є серйозною хворобою, з ним можна зробити життя повноцінним.

Отож впадати у відчай не варто, краще з новими знаннями прилаштуватися до недуги — з допомогою правильного харчування, фізичних вправ, вчасного прийому ліків і звісно, ж із порадами медиків.

**Лариса ЛУКАЩУК,
Павло БАЛЮХ (фото)**

ДІТИ ОТРИМАЛИ ІНСУЛІНОВІ ПОМПИ

У першій половині травня на Тернопільщині, як і в інших областях, відбулася Всеукраїнська добродійна акція «Серце до серця». Збирали кошти, щоб допомогти дітям, які хворіють на цукровий діабет. За пожертви придбали п'ять інсулінових помп (пристроїв для автоматичного підшкірного введення інсуліну) та витратні матеріали. Загальна вартість придбаного — 146 100 грн.

Гроші збирали волонтери — учні, студенти, члени молодіжних і дитячих громадських організацій. Найбільше коштів надійшло

дичної галузі з метою підвищення якості медобслуговування є одним з пріоритетних завдань влади. Реформа підвищить також оперативність надання лікарської допомоги та її доступність навіть у глибинці. Перші кроки, зазначив керівник області, в цьому напрямку вже зроблені.

За словами головного позаштатного дитячого ендокринолога головного управління охорони здоров'я ОДА Лесі Качур, діагноз «діабет» передбачає постійний контроль за рівнем глюкози в крові й своєчасні інсулінові компенсації. Це життєво важливо. Перші п'ять інсулінових помп виділили найменшим пацієнтам, заручившись згодою їхніх батьків. Маленькій Олі з Підгайців і Владиславу з Гусятинського району

від тернополян — 23 740 гривень. На другому місці — Монастирський район — 14 285 гривень. Мешканці Підгаєцького і Чортківського районів пожертували відповідно 10 110 і 9 857 гривень. Загалом, за даними Всеукраїнського благодійного фонду «Серце до серця», на Тернопілля дітям, хворим на діабет, зібрали 134 991 гривень. За цим показником область — на 10 місці. Понад 11 тисяч грн. долучив фонд. Інсулінові помпи й системи безперервного моніторингу глюкози батькам маленьких пацієнтів, що зібралися разом з дітьми в обласній комунальній дитячій лікарні, урочисто передав голова облдержадміністрації Валентин Хоптян. Очільник краю наголосив на тому, що реформування ме-

— всього два роки. Ще троє дітей — п'ятирічні. На жаль, констатують медики, діабет молодшає.

Інсулінові помпи з глюкометрами — це передова медична техніка. Досі в області їх було лише дві. Тепер — дев'ять.

Головний лікар обласної комунальної дитячої лікарні Григорій Корицький тепло подякував усім, хто долучився до благодійної акції «Серце до серця». В області вона відбулася уже вшосте. Раніше за зібрані майже 140 тисяч гривень придбали авто-рефрактор німецького виробництва для лікування дітей з вадами зору.

Довідково: Інсулінова помпа DANA II S є компактним електромеханічним пристроєм для безперервного введення інсуліну в підшкірну жирову клітковину. Подача інсуліну контролюється мікропроцесором і забезпечується вбудованим мікроелектромотором швейцарського виробництва.

Унікальне меню програмування надає можливість застосування різних режимів введення інсуліну для найкращого вибору характеру інсулінотерапії відповідно до віку пацієнта, стану здоров'я, можливостями і стилю життя.

Невеликі розміри і вага помпи полегшує її постійне використання. Водонепроникність дозволяє не знімати помпу перед прийняттям душу або заняттями водними видами спорту. Вбудована пам'ять дозволяє зберігати до 2500 параметрів, в тому числі і до 100 надзвичайних ситуацій.

У КРАКОВІ ПЕРЕЙМАЛИСЯ БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ У ДІТЕЙ

Великий польський поет Адам Міцкевич нарік Краків «колискою старої Речі Посполитої». У давнину місто називали також «другим Римом». Впродовж кількох століть Краків розвивався як резиденція польських королів, а у XV-XVI століттях місто сягнуло справжнього розквіту як столиця найбільшої держави тогочасної Європи. У ті часи воно підтримувало численні зв'язки не лише із державами Західної, але й Центральної та Східної Європи. Багатства міста приваблювали найвизначніших митців, твори яких збереглися і донині. Лише в межах Старого Міста збереглося кілька сотень цінних пам'яток старовини. Ще 1978 року організація ЮНЕСКО внесла краківське Старе Місто разом із Вавелем і дільницями Казімеж та Страд до першого списку найцінніших пам'яток світової культурної спадщини.

Щороку кілька мільйонів туристів приїждять сюди, щоб помилуватися видатними творами мистецтва та пам'ятниками, долучитися до різноманітних заходів, виставок чи просто поринути у надзвичайну атмосферу цього міста, в якому історія та культура сплелися в чарівний клубок, творячи дивовижну цілісність. Вавель – клейнод Кракова та Польщі, історична садиба польських королів. Королівський замок збудований у стилі «ренесанс». Його музейні колекції вражають підбіркою творів давніх майстрів, художньо оздоблених меблів, тканин, найбільшою в Європі колекцією гобеленів, королівських регалій, зброї, декорацій.

Сусідня із замком катедра була місцем коронації польських королів, а нині стала скарбницею національних пам'яток і прекрасних творів мистецтва. В середині знаходяться надмогильні плити польських королів. Особливою красою вирізняється Зигмунтівська каплиця, яку вважають найкращим твором мистецтва ренесансу на північ від Альп.

До складу делегації входили: проф. О.Є.Федорців – координатор наукових міжнародних досліджень проекту «БУПАС» від України, проф. І.Я. Господарський, проф. Л.А. Гришук, проф. Г.А.Павлишин, доц. І.В.Кубей, ас. Н.Ю.Лучишин, ас. Т.А.-Ковальчук, ас. Н.Б.Галіаш. Головою організаційного комітету був професор Ян Зейда – завідувач кафедри епідеміології Сілезького медичного університету в м. Катовіце (Польща), членами: д-р Грегор Брожек (Польща), проф. Ольга Федорців (Україна), д-р Джош Левсон (Сескатчеванський університет, Канада), д-р Донна Ренні (Сескатчеванський університет, Канада), д-р Андрій Шпаків (Гродненський університет

З 6 до 12 вересня делегація Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського брала участь у міжнародній науковій конференції «Бронхіальна астма у дітей: епідеміологія та профілактика», яка відбулася у Кракові в рамках програми «Допомога Польщі в профілактиці захворювань легень як соціальної проблеми в Білорусі та Україні»

імені Янки Купала, Білорусь), проф. Наталія Виноград (Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, Україна). Проект фінансувало міністерство закордонних справ Республіки Польща.

У перший день конференції організатор проекту BUPAS і координатор наукових досліджень у Польщі, професор Сілезького медичного університету Ян Зейда у вступній доповіді підбив підсумки першого етапу міжнародного дослідження, підкресливши, що залишаються нез'ясованими вкрай важливі питання профілактики, діагностики та лікування бронхіальної астми у дітей. Він відзначив важливість наукових досліджень щодо вивчення поширеності бронхіальної астми серед дитячого населення європейських держав. Реальна картина поширеності цього захворювання, як і іншої алергічної патології, суттєво відрізняється від статистичних даних у багатьох країнах світу.

Представниця Канадського центру здоров'я та безпеки Донна Ренні (Саскатчеван) ознайомила присутніх з основними методами епідеміологічних досліджень.

Професор кафедри епідеміології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Наталія Виноград представила результати дослідження впливу забруднення атмосферного повітря пилом і хімічними сполуками на поширення алергічних захворювань дихальної системи у дітей різних районів міста Львова. Під її керівництвом науковці встановили, що третина шпиталізованих 2009 року дітей з приводу алергічних захворювань були мешканці найбільш «забруднених» районів. Проф. Наталія Виноград у своїй доповіді зазначила, що забруднення атмосферного повітря належить до встановлених екзогенних факторів ризику розвитку широкого спектру захворювань респіраторного тракту, в тому числі алергічних захворювань у дітей.

Істотний вплив на виникнення алергічних захворювань у дітей має забруднення повітря внаслідок утворення промислового та фотохімічного смогу.

Наукові співробітники Державного університету імені Янки Купали (м. Гродно, Білорусь) на чолі з доцентом Андрієм Шпаківим представили результати програми епідеміологічного дослідження бронхіальної астми у своїй країні. Так, серед білоруських дітей поширення бронхіальної астми становило майже 1,36 %, що спонукало їх до запитання про гіподіагностику цієї патології та не-

жила, що поширеність бронхіальної астми у нашому дослідженні виявилась нижчою порівняно з результатами, отриманими при епідеміологічному дослідженні бронхіальної астми у світі (ISAAC).

Серед інших були представлені дослідження білоруських педіатрів, що вивчали особливості структури респіраторних захворювань серед дітей різних регіонів своєї країни (А. Котава, А. Сосновська), фактори зовнішнього середовища, що впливають на функцію зовнішнього дихання у дітей (Т. Робуц, А. Алекса). Педіатри зі Львова представили результати досліджень особливостей перебігу та прогнозу бронхіальної астми (Л. Беш, І. Мушак) та обструктивного синдрому у дітей (Л.Беш, О. Мацюра). Представниця нашого університету – асистент кафедри педіатрії № 2 Тетяна Ковальчук провела порівняль-

Доцент кафедри педіатрії з дитячою хірургією № 1 Інґа Кубей у своїй доповіді підкреслила актуальність гострої позалікарняної пневмонії у дітей раннього віку та її роль у розвитку бронхообструктивного синдрому в подальшому.

Цікавою була доповідь завідувача кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими, професора Ігоря Господарського. Опіраючись на власний досвід та результати епідеміологічних досліджень, він висвітлив питання поширення, клінічних особливостей та лікування грипу H1N1 Каліфорнія. Тему грип-асоційованої пневмонії продовжили наші білоруські колеги (Н. Парамонова).

Заслуговав на увагу також аналіз частоти і морфологічних змін при ускладненні вакцинації БЦЖ-вакциною, представлений у доповіді завідувача курсу фтизіатрії, професора Леоніда Грищука.

Проблемі респіраторно-синцитіальної інфекції в розвитку хронічної респіраторної патології була присвячена доповідь завідувача кафедри педіатрії № 2, професора Галини Павлишин. Вона надела результати мультицентрових досліджень з цього питання та представила висліди власних досліджень. За їх результатами, у 36,4 % новонароджених дітей з бронхообструктивним і катаральним синдромами була верифікована респіраторно-синцитіальна інфекція.

На останній сесії конференції науковці проаналізували особливості перебігу різних алергічних станів у дітей залежно від місця проживання, вплив алергізації на захворювання серцево-судинної системи.

Наталія Галіаш, асистент кафедри поліклінічної справи та сімейної медицини з медичною технікою, у своїй доповіді розглянула питання встановлення рівня індивідуального здоров'я дитини та контроль ефективності лікування на основі визначення рівня неспецифічних адаптаційних реакцій організму.

Наукова атмосфера конференції поєдналася з дружніми коментарями, цікавими пропозиціями та спільними планами на майбутнє.

Члени організаційного комітету, представники Сілезького медичного університету, за «круглим столом» повідомили про перспективу подальшої співпраці, а саме спільну роботу у програмі POLBUCAN, що об'єднує клінічні дослідження респіраторної патології науковців: України, Польщі, Білорусі та Канади.

**Ольга ФЕДОРЦІВ,
професор ТДМУ**

Група викладачів Тернопільського державного медичного університету з проф. Яном ЗЕЙДОЮ і доктором Грегором БРОЖЕКОМ

обхідність подальших досліджень.

Працівники кафедри педіатрії з дитячою хірургією № 1 та педіатрії № 2 Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського представили результати епідеміологічного дослідження алергічних респіраторних захворювань серед українських дітей. Статистичний аналіз інформації, отриманої при анкетуванні школярів м. Тернополя та Тернопільської області за опитувальником програми BUPAS, показав, що поширення бронхіальної астми серед дітей становило 1,70 %, обструктивний бронхіт діагностувався у 6,25 % дітей, які ввійшли до програми дослідження. Симптоми алергічного риніту були виявлені у 3,44 % дітей, атопічного дерматиту – у 6,28 %, інших алергічних проявів – в 11,78 % школярів. Ці дані у доповіді представила асистент кафедри педіатрії № 2 Наталія Лучишин. Вона заува-

ний аналіз структури вірусної інфекції у дітей з обструктивним бронхітом та астмою. У доповіді вона зазначила, що підтвердження вірусної інфекції частіше визначалося у дітей різного віку з проявами обструкції порівняно з дітьми, в яких діагностовано бронхіальну астму.

У доповіді викладача кафедри біостатистики Сілезького медичного університету М. Скржипека йшлося про залежність здоров'я дітей від загазованості повітря, яким вони дихають, вихлопами транспортних засобів. Він зазначив, що інтенсивний транспортний потік на території їх проживання впливає на розвиток алергічних респіраторних захворювань у дітей.

Другий день конференції відкрив представник Канадського центру здоров'я та безпеки при університеті в Саскатчевані (Канада) Джош Лаусон планарною лекцією щодо питань практичної епідеміології.

СТАЖУВАННЯ З КОМП'ЮТЕРНИХ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ В ЯГЕЛЛОНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Наразі університет складається з 11 факультетів, які здійснюють викладацьку, наукову та академічну підготовку з права та управління, філософії, історії, філології, математики і фізики, біології, хімії, медицини, фармації і медсестринства. Тут працює понад 3000 викладачів, у тому числі 700 професорів і понад 800 викладачів з докторським ступенем.

Навчальні центри проводять заняття для студентів та післядипломну підготовку лікарів усіх спеціальностей. Щороку зорганізують чимало курсів і наукових заходів для міжнародної співпраці.

Завдяки особистій підтримці ректора Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського, члена-кореспондента НАМН України, проф. Л.Я.Ковальчука та запрошенню завідувача кафедри радіології професора Анджея Урбаніка у мене була змога взяти участь у двотижневому ста-

Краків є одним з найстаріших міст Європи, з населенням майже в один мільйон, це також велике й сучасне університетське місто, яке пропонує безліч освітніх і наукових можливостей. Однією з пам'яток є Ягеллонський університет. Він був заснований 1364 року та є унікальним серед польських дослідницьких і навчальних установ. З того часу місто стало центром європейської освіти, науки і культури. Крім того, це єдиний польський університет, який має три факультети медичного коледжу в своїй структурі.

такими головними напрямками, як комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія, ангиографія та інтервенційна радіологія. Навчання вели польською та англійською мовами.

Професор Анджей Урбанік очолює кафедру радіології медичного коледжу Ягеллонського університету і відділ діагностичної візуалізації університетської лікарні.

Структурно відділ складається з лабораторій рентгенології, маммографії, ультразвукової

ходило легко та невимушено. Польські фахівці зробили все для того, щоб надати максимум цінної та корисної інформації.

Взагалі робота діагностичних кабінетів у Польщі мало чим відрізняється від таких в Україні. Але є деякі цікаві відмінності в навчанні спеціалістів та методиці проведення обстежень. Медицина в Польщі є страховою, а отже, і призначення потрібних обстежень для точної діагностики є обов'язковим.

Післядипломна підготовка фахівців (так звана резидентура) триває 5 років, незалежно від спеціальності. За цей час лікар-резидент повинен здобути достатню кількість знань з усіх методів радіологічної діагностики. До того часу він працює під пильним керівництвом лікаря-радіолога з багаторічним стажем. Після закінчення резидентури лікар-радіолог вільно володіє всіма методиками радіологічної діагностики та може інтерпретувати отримані результати. В Україні ж термін інтернатури залежить від обраної спеціальності і може тривати від 1 до 3 років. Лікар-радіолог отримує сертифікат спеціаліста за півтора року. Приємно, що я, випускник нашого ВНЗ, почувала себе досить впевнено у розгляді клінічних ситуацій та оцінці діагностичних висновків, що ще раз підтверджує високий рівень знань наших випускників.

У відділенні діагностичної візуалізації Ягеллонського університету, крім стандартних радіологічних обстежень, використовують такі методи, як КТ-нейронавігація в поєднанні з ангиогра-

Асистент ТДМУ Галина НАЗАРКЕВИЧ (праворуч) з працівниками Ягеллонського університету

фією судин головного мозку, яку обов'язково виконують усім пацієнтам при плануванні нейрохірургічного втручання. Адаже ця методика дозволяє точно вказати локалізацію патологічного процесу щодо інших структур мозку та судин, що є важливим для хірурга у визначенні методики та об'єму запланованої операції.

При підозрі на ішемічне ураження головного мозку застосовують перфузійну комп'ютерну томографію, яка надає можливість визначити зміни церебральної гемодинаміки на капілярному рівні. Суть методу полягає в кількісному вимірі мозкового кровотоку шляхом оцінки зміни рентгенівської щільності тканини під час проходження внутрішньовенно введеної контрастної речовини. Метод є надзвичайно важливий для пацієнтів при контрольному обстеженні після проведеного курсу хіміотерапії з приводу пухлин головного мозку.

Частим, можна сказати, методом вибору при виявленні патології біліарного тракту є магнітно-резонансна холангіопанкреатографія із застосуванням парамагнітної контрастної речовини, яка забезпечує диференційну діагностику осередкової патології печінки та порушення її функціонального стану.

Ці методи діагностики можна

впроваджувати і в наших клініках, адже обладнання кабінетів комп'ютерної томографії, зокрема, в обласному онкологічному диспансері є достатньо сучасним, що дозволяє проводити такі обстеження, а кваліфікація наших лікарів надає можливість правильно оцінити отримані результати.

Слід зазначити, що в Польщі в обов'язки лікаря-радіолога входить лише інтерпретація виявленої патології в описовій частині без діагностичного висновку. А вже лікар-клініцист трактує ці зміни з урахуванням усіх інших додаткових методів обстеження та виставляє діагноз.

Навчання на кафедрі радіології Ягеллонського університету надало мені можливість оволодіти сучасними та ефективними методами радіологічної діагностики, а також ознайомитися з особливостями навчального процесу в провідному університеті Польщі.

Отриманий досвід впроваджуватиму в практичну та наукову роботу кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини нашого університету.

Галина НАЗАРКЕВИЧ, асистент кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини ТДМУ

Завідувач кафедри радіології Ягеллонського університету, професор Анджей УРБАНІК

жування в Ягеллонському університеті.

Перший тур програми для лікарів-радіологів тривав упродовж 2008-2009 років. Після цього часу навчання відвідали 24 молоді рентгенологи з України.

Моє стажування проходило на робочому місці лікаря-радіолога на базі відділу діагностичної візуалізації університетської лікарні за

діагностики, комп'ютерної томографії, магнітно-резонансної томографії, ангиографії та інтервенційної радіології.

За час перебування ознайомитися з методами діагностики та оцінкою обстежень допомогала старший асистент кафедри, лікар-радіолог Агата Бжезовська. Працюючи з нею, відчувала себе на рівних, стажування про-

Дозвілля

НА ЕКСКУРСІЮ ДО СТОЛИЦІ

Цікавою видалася навчальна екскурсія студентів 5 курсу фармацевтичного факультету до Києва. Майбутні провізори побували на 20-тій ювілейній міжнародній виставці «Охорона здоров'я-2011», а також на ВАТ «Фармак». Зорганізувала поїздку кафедра фармацевтичних дисциплін під керівництвом проф. Т.А. Грошового.

На території ВАТ «Фармак» студенти здійснили оглядову ек-

скурсію виробничими приміщеннями заводу. Ознайомилися з процесом очищення води, виготовлення та пакування рідких лікарських форм. Після цього відвідали центральну заводську лабораторію, зокрема, її аналітичний та технологічний відділи, які запам'яталися сучасним обладнанням, а також новітнім програмним забезпеченням.

Екскурсанти побували також на виставці «Охорона здоров'я-2011», яка збрала велику кількість учасників з багатьох країн, зокрема, України, Данії, Німеччини, США, Росії, Нідерландів, Кореї, Китаю, Австрії, Туреччини, Латвії, Франції, Білорусі. Було представлено багато сучасного медичного, лабораторного обладнання та фарма-

цевична продукція. Родзинкою виставки став прилад «InBody» корейської фірми «BIOSPACE» — перший у світі аналізатор складу тіла, який використовує метод восьмиточкового тактильного електроду. З його допомогою можна визначити наявну та необхідну кількість білків, жирів, води, мінеральних речовин і м'язову масу тіла. Цей прилад був випробуваний студентами і отримав позитивні відгуки.

Поїздка була по-справжньому пізнавальною й залишила незабутні враження.

Наталія ТИМОФТЕВИЧ, Ольга ЛУКАШІВ, студентки фармацевтичного факультету

ЦІЛЕСПРЯМОВАНА МЕДИЦИНА

Від імені ректора ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, члена-кореспондента НАМН України, професора Л.Я. Ковальчука учасників форуму привітав проректор ТДМУ, професор Василь Марценюк.

Програма форуму вирізнялася гарною комбінацією професійних і духовних тем. Основним стало питання цілеспрямованості сучасної медицини. Майстер-класи, семінари та тренінги з тринадцяти напрямків і практичної медицини, і християнської етики проводили авторитетні фахівці різних галузей медицини. Це був своєрідний дискусійний клуб і навчально-тренувальні студії водночас. Молоді медики мали чудову нагоду поспілкуватися зі своїми колегами з інших країн, більше довідатися про

У конгрес-центрі Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського відбулася Міжнародна християнська медична конференція. У ній взяли участь майже 400 делегатів з Великобританії, США, Канади, Нідерландів, Сербії, Росії й інших країн, а також студенти-медики і викладачі ТДМУ. Предметом обговорення стали питання медичного забезпечення й медичної практики в Україні та в інших країнах. Своїм досвідом ділилися науковці й викладачі Оксфордського університету, медичного Королівського коледжу Великобританії, університетів Данді, Саусхемптон та інших.

дентів викликали теми, які стосувалися емоційної складової роботи лікаря, зокрема, питання з психології.

— Жодна інша професія не дає такої можливості для зцілення та надії, — наголосив один із співорганізаторів конференції, прези-

свою професію не як спосіб навживи чи самоствердження, а як можливість служити людям, суспільству, церкві, а відтак і Богу».

Священик о. Мартин Хомів підкреслив: «Церква — це не будівля, це живі люди. Тому люди-

Василь МАРЦЕНЮК, проректор ТДМУ, професор

ва», випускниця ТДМУ, лікар-інфекціоніст Олена Бідованець:

— Наша федерація допомагала в організації конференції і, на мою думку, вона вдалася. Такі форуми потрібні, бо вони об'єднують молодь, яка прагне вчитися і працювати на засадах вчення Ісуса Христа. Покликання лікаря-християнина — в служінні людям і Богу. Пам'ятаймо Біблійну притчу про милосердного самаритянина, яка вчить в кожному стражденному бачити Христа.

Асистент кафедри фармакології з клінічною фармакологією Оксана Пінкевич:

— Міжнародна конференція «Цілеспрямована медицина» дала студентам-медикам можливість поспілкуватися з фахівцями з різних країн. Вона сприяла розумінню того, що лікувати треба не

міжнародний досвід, опанувати нові знання. Активний обмін інформацією, невимушене спілкування, цікаві знайомства — все це, безумовно, сприятиме особистісному розвитку і слугуватиме своєрідним поштовхом для подальшого професійного зростання.

Співорганізатор конференції, голова обласного осередку партії «Християнсько-демократичний союз» Іван Мудрий зазначив: «Ця конференція об'єднала багатьох лікарів-професіоналів з різних країн. Але, крім професіоналізму, лікар обов'язково повинен мати і високі моральні якості».

Загалом протягом двох днів конференції відбулося понад 50 різноманітних майстер-класів, що стосувалися не лише вузьких медичних тем, але й складних питань біо- та професійної етики: стосунків між пацієнтами й лікарями, паліативної допомоги, інтегральності професії, співчуття до пацієнтів та інші. Особливе зацікавлення сту-

дент «Української медичної місії» Джеймс Пейпон.

Координатор конференції, голова «Альянсу християн-професіоналів» Ростислав Семіков зазначив: «Хтось приходить в медицину, щоб заробити кошти, а хтось — щоб служити Богові. Ми закликаємо розглядати

Оксана ПІНКЕВИЧ, асистент ТДМУ

Олена БІДОВАНЕЦЬ, лікар-інфекціоніст, випускниця ТДМУ

на віруюча передовсім є активною у своїй вірі там, де вона працює. Віруючий повинен бути свідомий у християнській моралі».

Зібрані під час конференції кошти її організатори використали для допомоги хворим. Сер-

тифікат на п'ять тисяч гривень вручено головному лікарю лікарні № 2 Тернополя Віктору Кміті. За його словами, їх використовують щоб придбати вакцину від грипу для вагітних пацієнок полового відділення.

Про враження від конференції розповідають її учасники.

Студент 4 курсу медичного факультету ТДМУ Віктор Чібіко:

— Форум особливий тим, що його спікери — провідні лікарі, вчені не лише з України, а й з інших країн. Вони працювали і в Європі, і в Азії, розвиваючи медицину. Їх лекції, майстер-класи дуже важливі з практичної точки зору. Для нас, студентів, — це гарна можливість запозичити цінний досвід.

Президент федерації Українських католицьких академічних і студентських товариств «Обно-

Віктору КМІТІ, головному лікарю міської лікарні № 2, вручають сертифікат на 5000 грн.

якусь конкретну хворобу, а цілісну людину.

Голова правління «Альянс християн-професіоналів» Ростислав Семіков:

— Мета конференції — об'єднати професіоналізм і християнську етику, дати можливість молодим медикам і студентам, які приїхали, почути досвідчених колег, готових навчати молодь найвищим духовним цінностям, сконцентрованим в християнстві.

Організатори та учасники форуму висловлювали сердечну вдячність ректору ТДМУ, члену-кореспонденту НАМН України, професору Л.Я. Ковальчуку за можливість зібратися на розмову на актуальну тематику.

Після конференції відбулася зустріч організаторів, викладачів і делегатів з ректором ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, членом-кореспондентом НАМН України, професором Л.Я. Ковальчуком. Відтак був «круглий стіл» з професорсько-викладацьким складом, розмова велася не лише про суто професійні, а й про духовні речі. Гості побували також в університетській лікарні. Досягнуто домовленості про розвиток міжнародної співпраці між нашим університетом (одним з кращих в Україні) та медичними школами Брайтона та Оксфорду (одні з кращих у Великобританії).

**Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)**

ВОЛЬФ МЕСІНГ У НАШОМУ ВНЗ

1958 року Вольф Месінг завітав у Тернопіль і виступив перед співробітниками та студентами медичного інституту — єдиного на той час вищого навчального закладу в обласному центрі. Знали ми тоді про Месінга небагато, але все ж деякі чутки про його феноменальні здібності до нас доходили. Тому і викладачі, і студенти з зацікавленням прийшли на виступ, аби самим пере-свідчитися, що це не вигадки. Актова зала була переповнена.

Коли аудиторії запропонували придумати артисту власні завдання, ми одразу ж скористалися цією нагодою. Вольф Григорович вийшов на деякий час у кімнату за сценою актової зали. Щоб переконатися у телепатичних здібностях артиста, вирішили захвати ручку та подивитися, чи він її знайде. Довго міркували, де влаштувати схованку, і, нарешті, знайшли місце під кришкою піаніно, яке стояло на сцені. Завдання для Месінга виявилось вкрай простим. На якусь хвилю він навіть затримав погляд над шторою, де спочатку планували укріпити ручку, і кинув фразу: «Ну конечно, я не достал

Біографія Вольфа Григоровича Месінга, заслуженого артиста РРФСР, зіткана з фактів і легенд. Достеменно відомо, що народився він 10 вересня 1899 року в місті Гура-Кальварія неподалік Варшави, а 1939 року перебрався в Радянський Союз, де все життя присвятив естраді. Спочатку виступав у складі агітбригад, працював ілюзіоністом цирку, а пізніше об'їздив усю країну з індивідуальними концертними програмами. Він демонстрував глядачам свої психологічні дослідження із читання думок.

бу так високо». А потім впевнено відкрив піаніно.

Все-таки у наші голови закрався сумнів: а чи не скористався Месінг непомітною підказкою? Друге завдання нам здавалося складнішим. На сцену піднялася студентка й попросила Месінга відшукати рисунок в її альбомі з гістології, причому підписаний латинською мовою (з розрахунку, що латині він не знає). Ми знову програли. Вольф Григорович узяв її за руку, спустився в залу, пройшов проходом, повернувся, вибрав ряд і підійшов до місця, де сиділа названа студентка (воно було крайнім від вікна, що виходить у двір). Відтак попросив відкрити альбом й погортати його, зупинився на

потрібній сторінці та безпомилково вказав на загаданий рисунок. Ми, звичайно, були вражені.

Виступ артиста не знайшов відображення у тодішній періодичній пресі. Лише в пізнішій згадці В.Л. Сушкевича, опублікованій у третій книзі його «Листів до друга» (Тернопіль, 2008), нам вдалося знайти кілька рядків про цю подію: «Старожили пам'ятають, як Месінг виступав в актовому залі Тернопільського медичного інституту, як розгадував найскладніші завдання, які подумки надсилали йому студенти і викладачі. Наприклад, піти у дванадцятий ряд, підійти до юнака, що сидить на четвертому місці і взяти з внутрішньої кишені його паспорт». Але Володимир Лео-

мускулів». Коли людина напружено думає про щось, клітини головного мозку передають імпульси всім м'язам організму. Їх рухи, непомітні для простого ока, я легко сприймаю». І далі: «Я часто виконую розумові завдання без безпосереднього контакту з індуктором. Тут вказівником мені може служити частота дихання індуктора, биття його пульсу, тембр голосу, характер ходи і т. ін.». Подібно думки дотримувався і відомий радянський фізіолог, академік АМН СРСР Д.А. Бірюков, колишній директор Вороного медичного інституту, де на початку 1950-х років виступав

Вольф Месінг.

У літературі є багато повідомлень про екстрасенсорні здібності Вольфа Месінга, але це вже інше питання. Під час виступу в нашому університеті про них не йшлося.

Василь ФАЙФУРА,
професор
Анатолій ПАЛАМАРЧУК,
асистент ТДМУ

До відома

НОВІ НАДХОДЖЕННЯ В БІБЛІОТЕКУ УНІВЕРСИТЕТУ

Дубровина Е. В. Местная анестезия в стоматологии : атлас для иностр. студ. стомат. факульт. ВМУЗ Украины 3-4 ур. акр. / Е. В. Дубровина. — Полтава, 2010. — 488 с.

Завальнюк А. Х. Отрути та отруєння: судово-медичний аспект / А. Х. Завальнюк, Г. Ф. Кривда, І. Х. Юхимець. — Одеса, 2009. — 256 с.

Калюжна Л. Д. Хвороби шкіри обличчя, слизової оболонки ротової порожнини та червоної облямівки губ : навч. посібник / Л. Д. Калюжна, Г. Ф. Білокліцька. — К., 2007. — 280 с.

Комплексне лікування хронічної урогенітальної інфекції у чоловіків і жінок : метод. реком. / Р. Ф. Айзятуллов, Б. Г. Коган. — К., 2010. — 12 с.

Люта В. А. Мікробіологія з технікою мікробіологічних досліджень: у 2-х кн. : підручн. для студ. ВНЗ 1-2 рівн. акр. / В. А. Люта, О. В. Кононов. — К., Кн. 1. Загальна мікробіологія. — 2006. — 512 с.

Митник З. М. Остеопороз і остеопенія, асоційовані з хронічними захворюваннями печінки / З. М. Митник, І. Ю. Головач. — К., 2009. — 128 с.

Оперативна хірургія та топографічна анатомія : підручник для студ. ВНЗ 4 р. а. / за ред. М. П. Ковальського. — К., 2010. — 504 с.

Попередження передачі ВІЛ від матері до дитини, діагностика, лікування та соціально-психологічна підтримка ВІЛ-інфікованих : навч. пос. для студ. ВНЗ 4 рівн. акр. / В. М. Запорожан, М. Л. Аряев, Н. В. Котова та ін. — К., 2010. — 160 с.

Радіологія : підручник для студ. ВНЗ 4 р. а. / За ред. М. С. Каменецького. — Донецьк, Т. 1. Променева діагностика. — 2009. — 401 с.

Сімейна медицина : енциклопедія : у 5-ти т. / В. Г. Передерій, ред. — К. : Здоров'я,

Т. 3. Хірургічні хвороби. Ортопедія і травматологія. Неврологія і нейрохірургія. Нетрадиційні методи лікування. — 2009. — 704 с.

Сорокіна І. В. Патологічна анатомія = Pathological anatomy : підручник для студ. ВНЗ 4 рівн. акр. які навч. англ. мовою / І. В. Сорокіна, А. Ф. Яковцова. — Харків, 2004. — 648 с.

Терапевтическая стоматология детского возраста: учебн. для студ. стомат. фак. ВМУЗ 4 ур. акр. / под ред. Л. А. Хоменко. — Изд. 2-е, доп., перер. — К., 2010. — 804 с.

Уваренко А. Р. Доказова медицина у спектрі наукової медичної інформації, галузевої інноваційної політики та якості медичного забезпечення / А. Р. Уваренко, Б. О. Ледощук, З. М. Митник. — К., 2009. — 176 с.

Хірургія : підручник для студ. стомат. фак. ВНЗ 4 рівн. акр. / за ред. Б. П. Лисенка та ін. — К., 2010. — 712 с.

Хмельницький С. И. Особенности патоморфогенеза поврежденной в структурах и элементах соединительной ткани параульцерозного поля дуоденальной язвы, пенетрирующей в желчные протоки / С. И. Хмельницький. — К., Кировоград, 2009. — 96 с.

Дарія ТАРАНЕНКО,
завідуюча бібліотекою ТДМУ

ОБ'ЄКТИВ

Юлія ІВАШКІВ, студентка фармфакультету (ліворуч); Чанда МУЛЕНГА та Чинама РЕЙГЕЛ, студентки медичного факультету (праворуч)

Фото Павла БАЛЮХА

ВІДАЄТЕ?

ВЖИВАННЯ ВОДИ З-ПІД КРАНА ЗАГРОЖУЄ ОНКОЛОГІЄЮ

Вода з-під крана стає небезпечною для українців. Про це в черговий раз заявляють експерти. Наразі вони довели, що використання води з під крана сприяє виникненню онкологічних захворювань. Виною всьому є хлор.

«Це (вода з-під крана — ред.) дійсно онкологічна загроза для населення. Це вода для технічного використання — душу, прибирання і т.д.», — зазначає директор Національного інституту раку Ігор Щепотін.

Дніпропетровські науковці після наймасштабніших досліджень довели — від Києва до Херсона з кранів українців течуть

трохи очищені стоки. І щороку в цей суп з органіки додають ще далі більше хлору.

«Ви намагаєтеся зробити чай, зварити борщ, і в результаті виходить, що є органіка, є хлор і це кипить як реактор. Утворюються речовини, які вміщують хлор, вони дуже канцерогенні і дуже небезпечні для людини», — розповідає академік Академії інженерних наук Володимир Гончаренко.

Якщо слизові оболонки стравоходу, шлунка, кишківника весь час контактують із канцерогенними речовинами, це рано чи пізно дасть про себе знати пухлиною органів травної системи, кажуть фахівці. І це науково та статистично доведений факт. Країни з поганою екологією, а особливо низькою якістю води — лідери з онкозахворювань органів травлення. І якщо 10 років тому вважалося, що звичайне кип'ятіння робить воду кращою, нині навіть після термічної обробки водопровідна вода питною не стає.

Онкологи та науковці в один голос кажуть — пити або готувати на воді з-під крана в Україні не можна. Нині вона не просто забруднена, а токсична.

ЩОЙНО З ДРУКУ

НОВИНКИ ВИДАВНИЦТВА «УКРМЕДКНИГА»

ОСТЕОСИНТЕЗ ШИЙКИ СТЕГНА (ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ТЕХНОЛОГІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ)

О.І. Березовський

Остеопороз шийки стегна (проблеми і перспективи технології та реабілітації): монографія / О.І. Березовський. — Тернопіль: ТДМУ, 2011. — 280 с.

Незважаючи на значний прогрес технологій ендокринології та реабілітації, операція остеосинтезу залишається найбільш масовою та успішною основою реабілітації хворих після внутрішньосуглобових переломів шийки стегнової кістки. З урахуванням виключно несприятливих анатомічних особливостей ділянки перелому, автор акцентує не тільки на необхідності забезпечення оптимальної адаптації та стабільної імобілізації уламків шийки стегна, але й на штучній компресії, як можливості моделювання їх ввігнаності. Клінічні матеріали проілюстровані серіями рентгенограм, а також інтерпретовані структурними та біомеханічними даними, значна частина яких висвітлюється уперше і може служити предметом

наукових дискусій. Серед них подано те, що стосується зміщення кісткових уламків, зокрема, так званого телескопічного ефекту і його ролі у післяопераційних компенсаторних процесах. Автору вдалося досягти помітних успіхів у справі удосконалення відомих та розробки близько сорока власних технологій остеосинтезу

шийки стегна, а також запропонована схема післяопераційної реабілітації хворих.

Монографія призначена для практичних лікарів, а також науковців та винахідників травматолого-ортопедичного профілю.

МУДРОСЛІВ'Я

РУБРИКУ ВЕДЕ ПРОФЕСОР **БОРИС РУДИК**

ЄДИНА КРАСА, ЯКУ Я ЗНАЮ – ЦЕ ЗДОРОВ'Я

Здоров'я – це стан повного фізичного, духовного й соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороб і фізичних дефектів.

ВООЗ

Сила слабка тим, що вірить лише в силу.

П. Валері

Єдина краса, яку я знаю – це здоров'я.

Г. Гейне

Вживає не той, хто сильніший чи витриваліший, а той, хто краще всього адаптується до змін.

Ч. Дарвін

Підтримувати своє тіло в добродуші – це наш обов'язок. Інакше ми не зможемо підтримувати силу і ясність нашого розуму.

Будда

Його здоров'я було власним, добре продуманим мистецтвом.

М. Зоценко

Ніколи не бути ледарем.

Е. Кох

Здоров'я залежить більше від наших звичок і харчування, ніж від лікарського мистецтва.

Д. Леббок

Здоров'я є саме задоволення або неминуче породжує за-

доволення, як вогонь створює теплоту.

Т. Мор

Хто розраховує мати здоров'я, будучи ледарем, чинить так само безглуздо, як людина, що хоче мовчанням вдосконалити свій голос.

Плутарх

Кожен хоче довго жити, але ніхто не хоче старіти.

Д. Свіфт

Здоров'я – в праці, і немає ніякого королівського шляху до нього – лише через важку працю.

В. Філіпс

Якщо не бігає, доки здоровий, доведеться побігати, коли захворіє.

Г. Флакк

Треба їсти, щоб жити, а не жити, щоб їсти.

Цицерон

Здоров'я перевищує всі інші блага життя. Ось чому здоровий бідняк щасливіший хворого короля.

А. Шопенгауер

Наше життя не стільки в руках богів, скільки в руках наших кухарів.

Л. Жань

Відповіді у наступному числі газети

СКАНВОРД

3. Головний убір	1.	4. Підступний план	2. Річка на Тернопілі	5. Праця	6. Місто в Естонії
15. Слав'янська родина бичачих	16. Доля, удача	17. Дерево	18. Механічна людина	19.	20. Укр. письменник
21. Коротка й широка шльопка	22. Порохнява	23. Невелика бджололісія	24.	25. Нива	26. Танцювальний крок
27. Бік судна, вантажівки	28. Газетний жанр	29. Почаївська ...	30. Хижий птах	31. Пошкодження тканин тіла	32. У давніх римлян – бог кохання
33. Лікар	34. Укр. трк	35. Нац. олімп. комітет	36. М'ячик у бадмінтоні	37. Бог Сонця	38. Тривалість життя людини
39. Одиниця спадкової речовини	40. Гармонійне поєднання голів	41.	42. Смуга поля	43. Бобул	44. Будка, рундук
45. Ст. франц. грошова одиниця	46. Нейтронні зорі	47. Птах	48. Сілова буря	49. ... банк	50. Екзамен у студентів медиків
51. Поневолення	52.	53. Електрод приладу	54. Укр. літак	55. Горлянка	56. Японська гра
57.	58. Квітка	59. Верхня частина глотки	60. Рос. художник	61. Порода низьких коней	62. Орган зору
63. Військовий підрозділ	64. Місто в Греції	65. Казкова країна	66. Сопка	67. Нерв	68. Балкун у клітці
69. Старослов. літера	70. У латинян – «я»	71. Лихо, біда	72. Порода собак	73. Штат у США	74. Не проти
75.	76.	77.	78.	79.	80.

Відповіді на сканворд, вміщений у № 21 (302), 2011 р.

1. Добровольська. 2. Авіатор. 3. Вуж. 4. «Турандот». 5. Вілія. 6. Вобла. 7. Іжиця. 8. Лев. 9. Туя. 10. Ямб. 11. Му. 12. Саєнко. 13. Архів. 14. За. 15. Марс. 16. КраЗ. 17. Наміб. 18. М'ята. 19. Су. 20. Хрін. 21. Ада. 22. Кантор. 23. Євнух. 24. Ра. 25. Орт. 26. Двір. 27. Маршал. 28. Мир. 29. Сим. 30. Риніт. 31. Кроква. 32. Іф. 33. Фарс. 34. Найда. 35. НЛО. 36. АМО. 37. Рококо. 38. Каунас. 39. Стригун. 40. Фат. 41. Фас. 42. Татри. 43. Акр. 44. Ар. 45. Шток. 46. Єнот. 47. Фанг. 48. Край. 49. Орангутанг. 50. Рада. 51. Удар. 52. Чашолисток. 53. Ге. 54. Нут. 55. Адреналін. 56. Тіло. 57. Алібі. 58. Ви. 59. Черга. 60. Огар. 61. Нозологія. 62. Відук. 63. Бра. 64. Кабаре. 65. Уділ. 66. Робота. 67. Акварель. 68. Ізда. 69. Тин. 70. Онук. 71. Гофр. 72. КВ. 73. Хім'як. 74. Дудар. 75. До. 76. Зруб. 77. Кіш. 78. Ош. 79. Орхідея. 80. Дербі. 81. Яз. 82. Ода. 83. Ефа. 84. Іл. 85. Сморг. 86. Га. 87. Ель. 88. Сі. 89. Ага. 90. Дефо. 91. Ілот. 92. Вія. 93. Крін. 94. Арка. 95. АТС.